

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.041/2023/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a képviselő (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: képviselő neve kamarai jogtanácsos) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a alperesi képviselő neve kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes** (alperes címe.) alperes ellen egészségügyi szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 15.M.70.541/2022/4. számú ítéletével szemben az alperes által 5. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 35.281 (harmincötezer-kétszáznyolcvanegy) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. január 10. napján hozott 15.M.70.541/2022/4. számú ítéletével az egészségügyi szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 66.295 forint elmaradt jövedelem címén járó kártérítés, továbbá 374.718 forint végkielégítés, illetve 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2017. január 1-jétől közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperessel mentő-gépkocsivezető munkakörben. 2021.

március 1-jével a felperes közalkalmazotti jogviszonya egészségügyi szolgálati jogviszonnyá alakult át.

[3] A koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételéről szóló 507/2021. (VIII. 31.) Kormányrendelettel módosított 449/2021. (VII. 29.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1. § (3) bekezdés a) pontja értelmében az egészségügyi dolgozók a koronavírus elleni védőoltást, illetve annak első adagját 2021. szeptember 15. napjáig voltak kötelesek felvenni, illetve eddig az időpontig kellett igazolni az oltás beadását érintő mentességet.

[4] 2021. szeptember 15. napjától a felperes keresőképtelenné vált, 2021. szeptember 15-17. között az Kórház Osztályán ellátásban részesült, 2021. szeptember 15-től 2021. november 10. napjáig keresőképtelenség miatt táppénzes állományban volt.

[5] Az alperes a Korm.rendelet alapján 2021. szeptember 16-án írásban szólította fel a felperest az oltás beadatásának kötelezettségére. A tájékoztatás arra is kiterjedt, amennyiben a felperes a jogszabályban meghatározott 15 napos határidőben nem igazolja a védőoltás felvételét, vagy a felvétel alóli mentességet, az alperes a jogszabály alapján azonnali hatállyal megszünteti az egészségügyi szolgálati jogviszonyát.

[6] Felperesi igazolás hiányában az alperes a 2021. október 12-én kelt azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes egészségügyi szolgálati jogviszonyát. Az indokolás szerint a felperes az utasítás száma számú főigazgató utasítás megszegésével a munkáltató felhívásától számított 15 napon belül nem igazolta, hogy a Korm.rendelet 1. § (6) bekezdés a), d) pontjaiban, illetve az 1. § (5) bekezdése szerint eleget tett az oltási kötelezettségének, illetve orvosi szakvéleményt sem mutatott be a mentességéről. Ezért a Korm.rendelet 1. § (9) és (10) bekezdése alapján a jogviszony azonnali hatályú megszüntetése volt indokolt végkielégítés mellőzésével.

[7] Az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 53. Cikk (1) bekezdése, továbbá a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 25. § (1), (2), (5) bekezdései, az 55. § (1) bekezdés a) pontja, a 64. § (2) bekezdése alapján vizsgálta a keresetet. Kifejtette, hogy a Korm.rendelet speciális szabályként írta elő az egészségügyi dolgozók jogviszonyának kötelező megszüntetését. Jelen perben azt kellett elbírálni, az 1.§ (9) bekezdésének alkalmazására jogszerűen került-e sor, figyelemmel arra a tényre, hogy az oltási kötelezettséggel kapcsolatban meghatározott határidő utolsó napján, azaz 2021. szeptember 15-én a felperes keresőképtelenné vált, emiatt mentesült a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség alól.

[8] Az oltási kötelezettség határidejének számítását illetően az elsőfokú bíróság a felperesi jogértelmezésével értett egyet. Eszerint az Mt. 25. § (5) bekezdéséből az

következett, amennyiben a munkavállaló 2021. szeptember 15-én éjfél előtt, azaz 23:59 percre mentesült a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól, a Korm.rendelet alapján nem volt lehetőség a határidő elmulasztására hivatkozva az azonnali hatályú felmondásra.

[9] Peradat, hogy a felperes még a Korm.rendeletben meghatározott határidő, vagyis 2021. szeptember 15. napján, éjfél előtt keresőképtelen lett, emiatt az Mt. 55. § (1) bekezdés a) pontja értelmében mentesült a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség alól. Erre tekintettel a felperesre a Korm.rendelet 1. § (13) bekezdésében foglalt mentesülési szabályok vonatkoztak. Mivel az oltási kötelezettség teljesítésére megszabott határidő lejártát megelőzően bekövetkezett a mentesülést eredményező körülmény, a felperes ennek megszűnését követő 30 napon belül volt köteles a védőoltást, illetve többdózisú védőoltás esetén annak első dózisát felvenni. Erre tekintettel a Korm.rendelet 1. § (8) és (9) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására nem volt lehetőség, tehát az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes egészségügyi szolgálati jogviszonyát.

[10] Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján a kereset szerint 374.718 forint végkielégítés és a táppénz összegének figyelembevételével 66.295 forint távolléti díj, mint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest, mivel a számítás módját és az összegszerűséget nem vitatta.

Az alperes fellebbezése

[11] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetet elutasító érdemi döntés meghozatalát és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[12] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján határozta meg, kérve a megállapított tényekből eltérő jogi következtetések levonását, illetve a tények másként minősítését.

[13] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor figyelmen kívül hagyta az alperesi jognyilatkozatokat, az intézkedés meghozatalakor alkalmazandó különleges jogrendi szabályozás tartalmát, illetve annak téves értelmezésével megalapozatlan következtetésekre jutott.

[14] A Korm.rendelet alapján az egészségügyi szolgáltatóknál foglalkoztatottak a koronavírus-járvány terjedésének megfékezése, az állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében kötelesek voltak eredetileg 2021. augusztus 1-jéig, majd a módosítást

követően 2021. szeptember 15. napjáig a védőoltást felvenni. A végrehajtás érdekében a munkáltatónak fel kellett szólnia az érintett foglalkoztatottakat a védőoltás felvételének teljesítésére, vagy a mentesülés körülményeinek az igazolására.

[15] Az Mt. 55. § (1) bekezdés a) pontja jelen ügyben azért nem volt alkalmazható, mert a felperes 2021. szeptember 15-én 17:07 perckor került felvételre az Kórház Osztálya sürgősségi ellátás céljából. Ezt követően a felperes a jogviszonya megszüntetéséig folyamatosan keresőképtelen állományban volt. Értékeln kellett azonban azt is, hogy 2021. szeptember 15. napját megelőzően nem vette fel a védőoltást, ezért bocsátották ki számára 2021. szeptember 16-án a felszólítást. A felperes ezt 2021. október 4-én kézhez vette, azonban nem tett eleget az abban foglaltaknak, 2021. október 20-ig nem oltatta be magát, ezért jogszerű volt az egészségügyi szolgálati jogviszony megszüntetése. A felperes csak abban az esetben mentesülhetett volna a Korm.rendeletben foglaltak teljesítése alól, ha még 2021.szeptember 15-ét megelőzően keresőképtelen állományba kerül.

[16] Az elsőfokú bíróság a határidők számítására vonatkozó szabályokat tévesen értelmezte. Nem kellő súllyal vette figyelembe a perbeli időszakban irányadó különleges jogrendet és a jogalkotói célokat. Az alperes, mint egészségügyi intézmény a világjárvány okozta veszélyhelyzetben, a Korm.rendelet céljára figyelemmel hozott döntést a jogviszony fenntartásáról. A jogalkotói szándék ugyanis egyértelműen az volt, hogy az egészségügyi ágazatban a határidőt követően ne dolgozzon oltatlan személy, ezért kellett az átlagosnál szigorúbb alkalmassági követelményeket előírni. Az Alaptörvény 53. §-a ellenére az elsőfokú bíróság mindezeknek nem tulajdonított jelentőséget.

[17] A Korm.rendelet céljával ellentétes, ha a foglalkoztatottak újabb és újabb keresőképtelenséggel meghosszabbíthatják az oltás felvételére nyitva álló határidőt. Az eredetileg augusztus 1-jében megállapított határidő meghosszabbítása már eleve engedmény volt a jogalkotótól. A felperes által előidézett helyzet azt eredményezné, hogy a keresőképtelenség lejártá után 30 nappal a munkavállaló újra mentesülhetne a munkavégzési, rendelkezésre állási kötelezettség alól, ami a határidők további kikerülésére adna lehetőséget. Az alperes ezzel összefüggő álláspontjára az elsőfokú bíróság egyáltalán nem reagált az ítéletében. Figyelmen kívül hagyta a jóhiszeműség és tisztesség követelményével kapcsolatos alperesi nyilatkozatokat is. Tévesen, kizárólag jogértelmezési kérdésnek tekintette a jogvitát, azt pusztán egyetlen jogszabályhelyre, az Mt. 25. § (5) bekezdésére hivatkozva bírálta el.

[18] Az elsőfokú ítélet ellentétes az Mt. 6. § (2) bekezdésével is, mivel a felperes a perben maga adta elő, hogy folyamatosan mérlegelte a védőoltás felvételének a lehetőségét, vagyis azt, hogy a keresőképesse válást követő 30 napon belül egyáltalán felveszi-e a védőoltást. A 2021. szeptember 15-i határidő lejártát követően a felperesnek már nem volt mit mérlegelnie, hiszen amennyiben nem kerül keresőképtelen állományba, eddig az időpontig fel kellett volna vennie a védőoltást.

[19] A felperes tehát akkor járt volna el jóhiszeműen, ha még az oltás felvételére megadott határidő leteltét megelőzően időpontot foglal a védőoltásra és azt fel is veszi. A felperesnek ugyanis nem szeptember 15-én 23:59 percig lett volna lehetősége az oltást felvenni. Ha aznap nem betegszik meg, határidőben az oltásra már nem is lett volna lehetősége. A felperesnek tehát nyilvánvalóan nem állt szándékában beoltatni magát, hiszen nem foglalt magának időpontot egyik oltóponton sem. Az oltás felvételét a határidő utolsó napjára hagyta, ezért nem mentesülhetett a Korm.rendeletben meghatározott kötelezettség alól.

[20] A Korm.rendelet 1. § (13) bekezdése helyes nyelvtani értelmezése szerint csak az mentesülhetett az oltási kötelezettség alól, akit már a 2021. szeptember 15-i határidőt „megelőzően” sem terhelt a rendelkezésre állási, illetve munkavégzési kötelezettség. Nem lehetett figyelmen kívül hagyni a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét sem a jogvita elbírálásakor.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes jogi indokaira figyelemmel.

[22] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tekintette jogkérdésnek az ügy elbírálását, helyesen értelmezte az alkalmazandó jogszabályokat és a szükséges mértékben figyelembe vette a releváns jogszabályok célját is.

[23] Az alperes fellebbezésében kifejtett keresőképtelenség, illetőleg az annak megszűnését követő 30 napos időszakkal kapcsolatos jogalkalmazási kockázat reális, azonban a jogalkotó szándékosan, vagyis nem joghézag eredményeként biztosított mentesülést a Korm.rendeletben az egészségügyi dolgozók részére. A mentesülés kizárólag egészségügyi okkal volt indokolható, vagy egyéb olyan helyzetben, amikor a Korm.rendelet alkalmazása nem lett volna méltányos.

[24] Az alperesi jogértelmezésnek jelen jogvitában nincs relevanciája, mivel a felperes hitelt érdemlően bizonyította, hogy átmenetileg mentesült a jogszabályban meghatározott kötelezettségek alól. Az alperes ugyanakkor a fellebbezésében alaptalanul állította, hogy a felperesnek nem állt szándékában felvenni a védőoltást. Ez csupán feltételezés volt, mivel az alperes a perben nem bizonyította a felperes rosszhiszeműségét és azt sem, hogy a szándéka a védőoltás elkerülésére irányult. Ezzel szemben a felperes megfontolta, hogy felvegye-e a védőoltást, értékelve az ellentmondásos szakmai véleményeket, a védőoltás által okozott esetleges mellékhatásokat, szövődményeket. A felperes annak is tudatában volt, hogy a hivatását csakis védőoltás felvétele esetén gyakorolhatja. Egyértelműen bizonyította, hogy a határidő leteltét megelőzően mentesült a

védőoltás felvételének kötelezettsége alól, ezért a jóhiszemősége nem volt kétségbe vonható, illetve annak nem is volt jelentősége.

[25] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást arról, hogy az alperes tévesen értelmezte a Korm.rendeletben foglaltakat, mert nem vette figyelembe az Mt., mint háttér jogszabály határidő számítására vonatkozó rendelkezéseit. A Korm.rendelet ugyanis nem tartalmazott speciális szabályokat a határidő számítására vonatkozóan, ezért az Mt. 25. § (5) bekezdése nem volt mellőzhető. Ez alapján a határidő az utolsó nap végén, azaz 23:59 perckor jár le, függetlenül a különleges jogrend alkalmazásától, a felperes jó- vagy rosszhiszeműségétől. Az alperes fellebbezésében nem tényszerűen hivatkozott az elsőfokú ítélet megállapításaira és csupán valószínűsítette a hibás jogértelmezést is.

Az alperes észrevétele a fellebbezési eljárásban

[26] Az alperes fenntartotta, hogy a felperes nem járt el jóhiszeműen, mivel nem volt időpontfoglalása az oltásra. Ezért amennyiben nem került volna keresőképtelen állományba, nem tudott volna határidőben eleget tenni az oltás felvételével kapcsolatos kötelezettségének.

[27] A felperes hozzáállása az alperessel és a többi munkavállalóval szemben sem volt tisztességes, mert nem olttatta be magát, csupán mérlegelte az érdekeit. Annak viszont nem tulajdonított jelentőséget, hogy a védőoltás felvétele csökkenti a megfertőződés és a fertőzés továbbadásának a kockázatát.

[28] Az Mt. határidő számítására vonatkozó szabályait nem lehetett alkalmazni, mert a Korm.rendelet 1. § (13) bekezdése ehhez képest speciális szabályokat tartalmazott. A mentességet arra az esetre írta elő, amennyiben a határidő lejártát megelőzően következik be a munkavégzési, illetve a rendelkezésre állási kötelezettség teljesítése alóli mentesülés. A felperes jogértelmezése abban az esetben lenne helyes, ha a Korm.rendeletben nem a határidőt „megelőzően”, hanem a határidő „végéig” kifejezés szerepelne.

A másodfokú bíróság határozata és annak jogi indokai

[29] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[30] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a releváns jogszabályok helyes értelmezésével, megfelelő jogi következtetések levonásával, kellő részletességgel indokolt, megalapozott döntést hozott. Erre tekintettel az ítéltábla nem látott

lehetőséget eltérő tények megállapítására, továbbá a döntés érdemére kiható eltérő jogkövetkeztetések levonására.

[31] A felperes foglalkoztatására bizonyítottan egészségügyi szolgálati jogviszonyban került sor. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv.) 1. § (9) bekezdése értelmében az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy jogviszonyára, valamint a munkáltatóra a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt, az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Az Eszjtv. az 1.§ (10), (11) és (12) bekezdésében határozza meg, hogy az Mt. mely rendelkezései alkalmazására nincs, vagy csak eltéréssel van lehetőség az egészségügyi szolgálati jogviszony tekintetében.

[32] A jogszabály ilyen korlátozó rendelkezést a határidő számítására vonatkozóan az Mt. 25. §-a tekintetében nem tartalmaz, ezért az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyban a határidők számítására az Mt.-t kellett figyelembe venni. Az alperes alaptalanul kérte a fellebbezésében a veszélyhelyzeti szabályozásra hivatkozva az Mt. mellőzését. Az oltási kötelezettséget előíró, jelen ügyben releváns Korm.rendelet ugyanis nem tartalmazott a határidők számítására vonatkozó eltérő, speciális rendelkezést. Erre tekintettel sem az Alaptörvény 53. cikke, sem a Korm. rendelet, sem a felperes jogállását szabályozó Eszjtv. alapján nem volt lehetőség az Mt. 25.§-a mellőzésére.

[33] Az Mt. 25.§ (5) bekezdése szerint a határidő az utolsó napjának végén jár le. A Korm.rendelet 1.§ (13) bekezdése szerint az a foglalkoztatott, aki az e rendelet szerinti oltási kötelezettsége teljesítésének határidejét megelőzően mentesült a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól, a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettség teljesítése alóli mentesülés megszűnését követő 30 napon belül köteles egydózisú oltóanyag esetén a védőoltást, kétdózisú oltóanyag esetén a védőoltás első dózisát felvenni.

[34] Az elsőfokú bíróság ez alapján helytállóan fejtette ki, hogy a Korm. rendeletben előírt mentesülési szabályok alkalmazása körében azt a jogkérdést kellett vizsgálni, a felperes a 2021. szeptember 15-i határidőt „megelőzően” mentesült-e a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség alól.

[35] Nem vitatott peradat, hogy a felperes 2021. szeptember 15. napján délután kórházi ellátásba került és keresőképtelennek minősült. A keresőképtelensége fennállt a jogviszonya azonnali hatállyal történt megszüntetésekor, tehát 2021. október 12-én is. Szintén nem vitatott, hogy 2021. szeptember 15. napjáig a felperes nem vette fel a védőoltást, illetőleg annak orvosi szempontból ellenjavallt voltát sem igazolta.

[36] Abban a kérdésben, hogy a felperes a 2021. szeptember 15-én délután bekövetkezett keresőképtelensége a jogszabályi határidőt megelőzően következett-e be, az ítéltábla teljes mértékben egyetértett az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel.

[37] A jogszabályi határidő 2021. szeptember 15. napjának lejártakor – tehát a naptári nap végén - telt el és nem megelőzően valamely konkrétan meg sem határozott időpontban, amint arra az alperes a fellebbezésében hivatkozott. Tényadat, hogy a felperes a határidő lejártá előtt keresőképtelen lett, ezért függetlenül attól, hogy ez az esemény nem a határidő leteltét megelőző több nappal, vagy több héttel korábban történt, kellő alapot adott a Korm.rendelet 1.§ (13) bekezdése alkalmazására. Ebből a szempontból annak sem volt jelentősége, hogy 2021. szeptember 15-én éjfél előtt pontosan hány órakor vették kórházi ellátásba. Ezzel kapcsolatban kiemelendő, éppen az alperesi jogértelmezés teremtené lehetőséget a jogszabály tetszőleges és ezáltal a jogbiztonságot is veszélyeztető értelmezésére, mivel kizárólag a munkáltató egyoldalú értékelésén múlna, hogy a határidő leteltét megelőzően, mikori eseményeket fogad el alapos mentesülési körülményként.

[38] A perbeli esetben megállapítható, hogy a felperes a határidő leteltét megelőzően mentesült a munkavégzési, illetve a rendelkezésre állási kötelezettség, illetve az oltási kötelezettséggel kapcsolatos kötelezettségek alól. A felperesi keresőképtelenségre tekintettel az alperes a Korm.rendelet 1. § (8) bekezdése téves alkalmazásával szólította fel a felperest a védőoltás felvételére, illetve a mentesülés igazolására, ezért e kötelezettségek megszégésére alapítva jogszerűtlen volt az egészségügyi szolgálati jogviszony megszüntetése is.

[39] A határidők számítása nem a felperes jó- vagy rosszhiszeműségétől függött. Az alkalmazandó jogot nem az alapján kellett meghatározni, hogy a felperes kétségtelenül nem tett intézkedést annak érdekében, a határidő lejártáig a védőoltást felvegye. A jogvita elbírálását az sem befolyásolta, hogy megbetegedés hiányában, milyen következményei lettek volna a felperes előbbi magatartásának.

[40] Az alperes fellebbezésében azt is felvetette, hogy sorozatos keresőképtelenség esetén lényegében hosszú időre mentesülhetne a munkavállaló az oltási kötelezettség alól, amivel a járvány megelőzéséhez fűződő társadalmi érdekek is sérülnének. E körben hivatkozik a másodfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Mf.31.064/2023/6. számú ítéletére, amelyben eltérő jogállású munkavállaló esetében, de az oltási kötelezettséget azonosan szabályozó rendelkezések értelmezése kapcsán a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ismételt keresőképtelenség esetén a jogszabályban meghatározott 30 napos határidő nem kezdődik újra, az kifejezett rendelkezés hiányában csak egy egyszeri mentesülésre ad lehetőséget.

[41] Az alperes fellebbezése nem érintette az összepszerűséget, ezért annak vizsgálatát az ítéltábla mellőzte a Pp. 370.§ (1) bekezdése értelmében.

[42] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét – helyes indokaira figyelemmel – helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[43] A felperes a fellebbezési eljárásban pernyertes lett, perköltséget azonban nem számított fel, ezért erre vonatkozóan a másodfokú bíróság mellőzte a határozathozatalt a Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazásával.

[44] A fellebbezési eljárás illetékét a pervesztes alperes helyett a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli, figyelemmel az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontján alapuló személyes illetékmentességére.

[45] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. június 22.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró